

Til beslutningsforslag nr. B 17. Betænkning afgivet af kulturudvalget den 20. maj 1983

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med udsendelse af dagblade som lydavisers til blinde, svagsynede og andre læsehandicappede

[af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Et af udvalget stillet spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har herudover modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Dansk Blindesamfund,

Dansk Journalistforbund og

Kultur og Litteratur orientering for læsehandicappede (KLO), v/ Aase Ferslew.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis, venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Partierne lægger vægt på, at statsministeren har oplyst, at mediekommissionen vil behandle spørgsmålet om landsdækkende lydavisers til blinde, svagsynede og andre læsehandicappede.

Når mediekommissionens redegørelse om spørgsmålet foreligger, vil partierne tage stilling til, om der er behov for at opfordre re-

geringen til at nedsætte et udvalg for at tage stilling til, om yderligere forsøg er nødvendige, eller om en bedre dækning af de læsehandicappedes behov kan opnås uden iværksættelse af nye forsøg.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling med følgende bemærkninger:

Der er ingen tvivl om, at forslagsstillerne med dette forslag har rørt ved noget væsentligt, for der er helt sikkert et behov til stede på dette område. Der er blot den hage ved sagen, at der foregår en så voldsom og rivende udvikling inden for hele kommunikationsområdet, at det er meget sandsynligt, at man inden for kort tid vil finde frem til noget, der vil være langt bedre for de læsehandicappede. F.eks. vil der i forbindelse med bredbåndsnettet være muligheder, som vi måske i dag ikke helt kan overskue.

Selv om mindretallet er positivt over for spørgsmålet, må mindretallet altså stemme imod beslutningsforslaget.

Et *fjerde mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling med følgende bemærkninger:

Mindretallet ønsker at afvente mediekommissionens betænkning. Herefter vil mindretallet opfordre regeringen til at foretage forsøg på grundlag af mediekommissionens betænkning med lydavisers til blinde, svagsy-

de og andre læsehandicappede byggede på nogle landsdækkende dagblade.

Ændringsforslag

Til teksten

Af et *mindretal* (Marianne Bentsen-Pedersen (SF) og Ingerlise Koefoed (SF)), tiltrådt af et *mindretal* (Lasse Budtz (S), Ole Espersen (S), Søren Hansen (S), Jimmy Stahr (S), Birte Weiss (S) og Lise Østergaard (S)):

Efter 1. afsnit indsættes som nyt afsnit:

»Socialministeren og ministeren for kulturelle anliggender nedsætter ved åbningen af folketingssamlingen 1983-84 i fællesskab et udvalg, der skal igangsætte og evaluere de i beslutningsforslaget foreslåede og evt. andre igangværende forsøg med at overføre dagblade og lydavisere til brug for blinde, svagsynede og andre læsehandicappede.

Udvalget skal bl.a. bestå af repræsentanter for Dansk Blindesamfund, foreningen Kultur og Litteratur orientering for læsehandicappede, Danske Dagblades Forening og Dansk Journalistforbund.«

Bemærkninger

Idet der henvises til socialministerens svar på udvalgets spørgsmål 11, bemærker mindretallet, at det forekommer urimeligt og

uacceptabelt, at en handicapgruppes informationsproblemer skal løses af en kommission, der primært beskæftiger sig med medier og kun sekundært kommer til at beskæftige sig med de handicapgrupper, der er henvist til at hente deres information ad anden vej end gennem bøger, tidsskifter og aviser.

Det er de blindes, svagsynedes og læsehandicappedes dårlige muligheder for at få den information, som deres ikke-læsehandicappede medborgere kan skaffe sig, som er centrum for beslutningsforslaget, ikke medieproblematikken i sig selv, og derfor må det forhindres, at de blinde, svagsynede og læsehandicappede skal stå bagest i køen i mediekommissionen, mens denne f.eks. behandler spørgsmålet om et eventuelt TV-2 (der jo i øvrigt heller ikke vil være til nogen som helst glæde for den handicapgruppe, der her er tale om). Informationsproblematikken er et almenmenneskeligt og et kulturelt problem, som må søges løst under medvirken af de mennesker, der kender problemet fra deres hverdag og i de senere år har gjort et beundringsværdigt stort arbejde for at få løst dette problem.

Over for folketingets kulturudvalg har repræsentanter for såvel Dansk Blindesamfund som Kultur og Litteratur orientering for læsehandicappede udtrykt ønske om, at der kunne blive nedsat et udvalg som det, der foreslås i mindretallets ændringsforslag.

Annelise Gotfredsen (KF) nfm.d. Flemming Jensen (KF) Eva Møller (KF)

Mette Madsen (V) Øllgaard (V) Poulsgaard (FP) Mogens Voigt (FP)

Kruse Rasmussen (CD) Lasse Budtz (S) Ole Espersen (S) Søren Hansen (S)

Jimmy Stahr (S) Birte Weiss (S) Lise Østergaard (S) Larsen-Ledet (RV)

Ingerlise Koefoed (SF) fmd. Marianne Bentsen-Pedersen (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.

Et af kulturudvalget stillet spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål 11:*

Vil ministeren gennem statsministeren opfordre Mediekommissionen til i efteråret 1983 at nedsætte et udvalg bestående af bl.a. repræsentanter for blindeorganisationerne Dansk Blindesamfund og KLO*) og dagbladene med det kommissorium at stille forslag om blinde og svagsynedes fremtidige muligheder for at få adgang til dagblade på lige fod med andre borgere?

Svar:

Statsministeriet har over for socialministeriet henledt opmærksomheden på de oplysninger, der er gengivet som svar på udvalgets spørgsmål 1 (bilag 1), hvorefter mediekom-

missionen vil behandle spørgsmålet om landsdækkende lydavisere til blinde, svagsynede og andre læsehandicappede. På grund af kommissionens meget stramme tidsplan for første halvår af 1983 vil det imidlertid tidligst kunne ske i folketingsåret 1983-84.

Statsministeriet har samtidig oplyst over for socialministeriet, at statsministeren ikke under mediekommissionens hidtidige virke har fundet det ønskeligt at binde kommissionen til en bestemt arbejdstilrettelæggelse eller procedure, og at man fortsat finder det mest hensigtsmæssigt at overlade dette til kommissionen selv.

Socialministeriet kan tilslutte sig statsministerens opfattelse.

---

*) Kultur- og litteraturorientering for læsehandicappede.